

УДК 811. 161. 2:001. 4:372. 8

О. Є. Гриджук

**ЛІНГВІСТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТАМИ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
(НА МАТЕРІАЛІ ТЕРМІНІВ- СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕРЕВООБРОБКИ)**

У статті розглядаються теоретичні аспекти ознайомлення студентів лісотехнічних спеціальностей зі структурно-семантичними особливостями термінологічних словосполучень лісівництва та деревообробки; здійснено їх семантичний аналіз; визначено структурні моделі; обґрунтовано доцільність їх вивчення у вищому технічному навчальному закладі.

Ключові слова: *терміносистема лісівництва, терміносистема деревообробки, термінологічні словосполучення, структурні моделі.*

В статье рассматриваются теоретические аспекты ознакомления студентов лесотехнических специальностей со структурно-семантическими особенностями терминологических словосочетаний лесоводства и деревообработки; осуществлен их семантический анализ; определены структурные модели; обоснована целесообразность их изучения в высшем техническом учебном заведении.

Ключевые слова: *терминологическая система лесоводства, терминологическая система деревообработки, терминологические словосочетания, структурные модели.*

The term phrases used to describe specific concepts in the field of forestry and wood processing are analyzed and their lexical-semantic groups are researched in the article. The derivative models of term phrases of forestry and woodworking are described, two-, three- and multicomponent compounds are differentiated in their composition. The necessity of studying combinations of terms phrases of forestry and woodworking technology in a technical high school is justified.

Keywords: *forestry terminology, woodworking technology terminology, term phrases, structural models.*

Постановка проблеми. У сучасних ринкових умовах вища школа має готувати висококваліфікованих фахівців, які не лише повинні демонструвати належні професійні якості у виробничих ситуаціях, а й загальний високий рівень знань в усному й писемному професійному мовленні, уміти грамотно, аргументовано та переконливо висловлюватися.

Мовні одиниці, що використовуються в професійному мовленні, різноманітні, тому важливим є набуття вмінь і навичок комунікативно виправданого використання мовних засобів, вироблення навичок професійної комунікації, зокрема здобуття термінологічної компетенції, що є складовою мовно-комунікативної компетентності. Саме формування професійної мовно-комунікативної компетентності студентів вищої школи перебуває у сфері пильної уваги з боку науковців – психологів, лінгвістів, методистів. У працях І. Зимньої, К. Климової, Л. Мамчур, О. Павленко, В. Русецького, О. Селіванової, Т. Симоненко та ін. опрацьовано поняття мовно-комунікативної компетентності щодо її формування у студентів вищих навчальних закладів. Проблему використання когнітивно-діяльнісного, професійно орієнтованого підходів до навчання української мови у вищих навчальних закладах розглянуто у працях О. Горошкіної, І. Дроздової, В. Загородної, О. Кучерук, М. Пентилюк, Т. Симоненко). Процес навчання фахової української мови, у тому числі й української наукової термінології у вищих технічних навчальних закладах досліджували Г. Бондаренко, Л. Вікторова, О. Дженджеро, Н. Ляшук.

Однак, незважаючи на актуальність цього напрямку дослідження, у вітчизняній лінгводидактиці відсутні наукові праці, присвячені формуванню професійної мовно-комунікативної компетентності студентів лісотехнічного профілю підготовки. Не дослідженими є також аспекти, що стосуються мовознавчих умінь і навичок роботи студентів із термінами. Саме це й зумовило вибір теми дослідження.

Метою статті є аналіз термінологічних словосполучень, що використовуються на позначення спеціальних понять у галузі лісівництва та деревообробки, щодо їх лексико-семантичних груп, опис словотвірних моделей, обґрунтування доцільності формування лінгвістичних умінь студентів для поглибленого засвоєння професійної термінології.

Для розв'язання складних лінгводидактичних завдань формування мовно-комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів лісотехнічного профілю підготовки слід визначити специфічні риси термінологічного характеру навчального матеріалу. Уважаємо за потрібне подати і пояснити принципи утворення термінологічних сполук. Звернемо увагу на відповідні конструкції, що дають змогу опанувати студентами лісотехнічного профілю вищої школи правила створення і застосування цих термінологічних конструкцій у професійних текстах.

Аналіз останніх досліджень. У сучасних терміносистемах лісотехнічного профілю процес найменування спеціальних понять здійснюється шляхом використання як однослівних термінів (во-

дошар, прорість, пасинок, сортимент, шпонка, п'ята), так і термінів-словосполучень (бук лісовий, сировина деревна, шпилькові породи, округла окоренкуватість). «Ці номінативні одиниці утворюють певний прошарок структурованої лексики, що створюється й відтворюється в процесі комунікації, задовольняючи потреби в спеціальній номінації наукового пізнання» [1].

Терміни-словосполучення (ТС) використовуються для позначення усіх поняттєвих категорій, зокрема, у межах терміносистеми лісівництва можна виокремити такі лексико-семантичні групи: рослини (*сосна звичайна, ялина колюча, ялівець китайський, чистець лісовий*); тварини (*кіт лісовий, олень благородний, лось звичайний*); птахи (*зозуля звичайна, вівчарик зелений, куріпка сіра, лелека білий*); комахи (*сосновий підкоровий клоп, струменистий заболонник, шишкова вогнівка*); гриби (*тополеві вусачі, справжній трутовик, соснова губка*); види лісів (*соснові ліси, липові ліси, березові ліси*); лісові угруповання / елементи лісу (*складний деревостан, ярус лісостану, тимчасові лісонасінні ділянки*); властивості порід (*твердолистяні породи, м'яколистяні породи*); структура деревини (*мікроскопічна структура деревини, кільцевосудинні породи, розсіяносудинні породи*); фізичні властивості деревини (*колір деревини, блиск деревини, текстура деревини*); механічні властивості деревини (*міцність деревини, еластична деформація, умовна межа пружності*); вади будови деревини (*відкриті сучки, подвійна серцевина, завилькуватість волокон, несправжнє ядро, смоляні кишені*); захворювання рослин (*шютте ялиці, борошниста роса, поперечний рак дуба, сосновий вертун*); процеси (*сівозміни в лісових розсадниках, сортиментація лісу, таксація лісу вибіркова*); способи і види рубок (*лісовідновлювальна рубка, суцільна рубка, рівномірно-поступові рубки, насіннево-лісосічні рубки*); машини (*корчувальні машини, трелювальні трактори, сучкорізнні машини, машини для звалювання лісу*); ґрунти та їх властивості (*сірі лісові ґрунти, торфово-болотні ґрунти, тепловий режим ґрунту*); заповідники, заказники, розсадники (*заказник Скит Манявський, Сколівський лісовий заказник*), документи (*мисливський квиток, лісовий кадастр, Лісовий кодекс України*) та ін.

Виклад основного матеріалу. У терміносистемі деревооброблення ТС позначають: групи матеріалів (*листяні пиломатеріали, шпилькові пиломатеріали, деревостружкові плити, абразивні матеріали*); технологічні процеси (*пресування деревини, гнуття деревини, луцення фанерного чурбака*); назви обладнання (*деревооброблювальний інструмент, верстат крайколичкувальний, лісопиляльна рама*); знаряддя (*бондарний фуганок, важільні кліщі для пакування пачок фанери, пила лучкова*); елементи деталей (*контур увігнутий, крайка пиломатеріалу, личківка чорнова*); види з'єднань (*рамні шипи, коробкові шипи, коробкові з'єднання на шипи типу «ластівчин хвіст»*); вади обробки (*кратер на поверхні покриття, булька в лакофарбовому покритті, булька під личківкою виробу*); види пилопродукції (*брус двокантний, дошка чиста обрізна, обпіл дощатий*); оздоблення (*декоративний елемент, декоративна деревина*); найменування виробів (*крісло для відпочинку, кухонна шафа-стіл, ліжко двоярусне*) тощо.

Як зазначає Л. Гаращенко, «складений термін, як і будь-яка мовна одиниця, має свою схему побудови й конкретне лексичне наповнення» [1]. Компоненти терміносполук поєднуються різними видами підрядного зв'язку – узгодженням, керуванням та приляганням. За структурною будовою серед аналізованих ТС виділяємо прості (двочленні) (*брусок напрямний, штучне лісовідновлення, напрям лісокористування, порозаповнення деревини*) та складні (три-, чотири- і багаточленні) утворення (*площа живлення дерева, брикетування м'яких відходів деревини, лісові культури на осушених землях, шкала вибагливості до ґрунту деревних порід*).

У простих ТС стрижневим компонентом переважно є іменник у формі називного відмінка однини (*масивна деревина, виробництво лісопильне, наперстянка великоквіткова, ширина лісосіки, ярусність лісостану*), рідше множини (*лісові ресурси, компоненти лісу, вади сушіння*).

Прості ТС утворені поєднанням двох повнозначних слів за такими структурними моделями:

1. «Прикметник + іменник» (або навпаки): *зубчасті шипи, гніздова фреза, лісова типологія, фонд лісосічний*. У таких ТС іменник виконує основну номінативну функцію, а прикметник конкретизує, уточнює, вказує на додаткові ознаки базового поняття, надаючи «терміну різні спеціалізовані значення» [3, с. 57], і, таким чином, формує значення словосполучення в цілому. Так, наприклад, термін *деревина* став основою для утворення ряду ТС, семантику яких визначаємо як найменування різних видів сировини: *деревина ділова* – «круглі і колоті лісоматеріали...» [5, с. 59-60], *деревина основна* – «сировина, яка служить для виготовлення круглих і колотих лісоматеріалів...» [5, с. 60], *деревина додаткова* – «частина деревної сировини...» [5, с. 60], *деревина модифікована* – «видозмінена натуральна деревина...» [5, с. 60]. Також ТС з компонентом *деревина* позначають її текстурні (*хвиляста деревина, візерункова деревина*) та технологічні властивості (*тверда деревина, м'яка деревина*).

Прикметник у ТС – найменування рослин надає їм додаткової ознаки, указуючи на форму або розмір листка (*ліпа серцелиста, ліпа широколиста, ліпа дрібнолиста, щавель кучерявий*), його забарвлення (*ліпа темно-зелена, зозулинець плямистий*), кількість листків або пелюсток (*проліска дволиста, бобівник трилистий, журавлина чотирипелюсткова*), величину рослини або квітки (*барвінок малий, підмаренник середній, чистотіл великий, наперстянка великоцвітна*), колір квітки (*люпин білий, люпин*

жовтий, фіалка триколірна, розхідник пурпуровий), період цвітіння (пшінка весняна, первоцвіт весняний, конвалія травнева), територію поширення (дуб скельний, яблуня лісова, калюжниця болотна, цмин піщаний), походження виду (горіх волоський, граб східний, підбілик альпійський, тополя італійська, тополя китайська, шипшина французька), смакові властивості (полін гіркий, жовтець їдкий, паслін солодко-гіркий, гірчак перцевий), колір плоду (шовковиця біла, шовковиця чорна, кизильник чорноплідний).

У ТС, що позначають назви птахів, прикметник конкретизує семантику словосполучення, називаючи територію поширення (дрізд гірський, кулик лісовий, кулик болотний, орел степовий), походження (завирушка альпійська, соловейко південний), зовнішні ознаки (затка вузькотіла, сова вухата, горлиця кільчаста, синиця чубата), розмір (яструб великий, яструб малий, чирянка велика, чирянка мала), забарвлення (дрізд чорногрудий, дрізд білобровий, сова сіра, руда морфа, зелений дятел).

В аналізованих терміносистемах зафіксовано терміносполуки, у яких один або обидва компоненти вжито у переносному значенні. Такі словосполучення Д. Лотте називає умовно розкладними та нерозкладними [3, с. 80-81]. Умовно розкладні сполучення слів характеризуються тим, що, по-перше, один із компонентів є терміном, а інший – загальноживаним словом, по-друге, чітко простежується часткова зміна семантики одного з компонентів. Наприклад, значення абстрактного іменника *втома* «зменшення міцності» [4, т. X, с. 515] лише частково простежується у складі ТС *втома деревини* «процес накопичення пошкоджень у результаті багаторазового навантаження, який призводить до руйнування деревини...» [5, с. 47]. У складі ТС іменник *вуаль* втрачає первинне значення «прозора тканина або сітка, закріплена на жіночому капелюшку...» [4, т. I, с. 778] (пор. : *вуаль покриття виробу* «порушення прозорості лакофарбового покриття виробу» [5, с. 47]). Подібну зміну значення спостерігаємо у ТС *зморшки на поверхні виробу* – «згортки личкувального або лакофарбового матеріалів на поверхні деталі...» [5, с. 87] (пор. : *зморшка* – «невелике довгасте заглиблення чи борозенка, складка...» [4, т. III, с. 632]), *лапка шпилькова* – «зрізані молоді, покриті хвоєю пагони дерев шпилькових порід» [5, с. 120] (пор. : *лапка* – «зменш. -пестл. до лапа» [4, т. IV, с. 448]) та ін.

До синтаксично нерозкладних належать ТС типу *борошиниста роса, пори сиві, крива стебнівка, металева кузька*. «У складі таких термінів нема частин, що були б термінами або технічними словами, які використовуються у прямому значенні. Унаслідок цього в них не може бути виділена термінологічна... частина... Найчастіше це відбувається тому, що при найменуванні нового технічного поняття змінене значення не окремих слів, а всього сполучення повністю» [3, с. 81]

«Основний принцип побудови складених найменувань – конкретизація опорного компонента» [1]. Спектр використання видового поняття для позначення додаткових характеристик базового компонента ТС доцільно проілюструвати на прикладі терміна *ліс*. Прикметник конкретизує значення терміна *ліс* за такими ознаками: призначенням (*захисні ліси, водоохоронні ліси, рекреаційні ліси*); типом лісу (*ялинові ліси, вербові ліси, в'язові ліси, грабові ліси*); місцем зростання (*гірські ліси, заплавні ліси, прируслові ліси, степові ліси*); життєвими формами (*вічнозелені ліси, листопадні ліси, світлохвойний ліс*); складом (*чисті ліси, змішані ліси*); у межах цієї групи використовуються ТС, у яких атрибутивний компонент є складним словом (*сосново-дубові ліси, буково-соснові ліси, липово-дубово-соснові ліси*); віком (*середньовіковий ліс, пристиглий ліс, перестиглий ліс*); структурою (*однорусні ліси, дворусні ліси, триарусні ліси, чотириарусні ліси*).

Похідний прикметник *лісовий* також часто застосовується для творення простих термінологічних словосполучень, конкретизуючи їх значення відповідно до власної семантики «який знаходиться в лісі, розташований у ньому» [4, т. IV, с. 524] (*лісові землі, лісовий кордон, лісова ділянка, лісовий розсадник*), «який водиться або росте в лісі» [4, т. IV, с. 524] (*лісова ламань, лісові культури, лісове угруповання*), «вкритий лісами» [4, т. IV, с. 524] (*лісовий масив, лісові смуги*), «стосується до лісівництва» [4, т. IV, с. 524] (*лісова селекція, лісова типологія, лісове господарство, лісові промисли*).

2. «Дієприкметник + іменник» (або навпаки). Така структурна модель виявляє меншу продуктивність у творенні термінів-словосполучень деревообробки: *в'язучі речовини, заготовка клеєна, контур увігнутий, фанера личкована, фанера шліфована, шпон струганий* та ін.

Лісівничі ТС такого типу представлені лише окремими одиницями: *деревина подрібнена, деревина модифікована, пристигаючий деревостан, переважаюча порода, жовтець повзучий, лунарія оживаюча*.

3. «Іменник + іменник в Род. відм. одн.»: *вік насадження, збіг стовбура, напрямок лісосіки, класифікація рубок, клеймування дерев, ненаселеність ґрунту, оциліндровування колоди, кривизна стовбура* та ін.

Продуктивність цієї словотвірної моделі простежується у творенні терміносполук, у яких термін *деревина* не є стрижневим компонентом, таким чином, наведені нижче ТС характеризують ознаки деревини за різними властивостями, зокрема: особливості будови (*макроструктура деревини, будова деревини*), вади (*пожолобленість деревини, завилькуватість деревини, гниття деревини, побуріння деревини*), властивості (*якість деревини, біостійкість деревини, люмінесценція деревини, пластичність деревини*), процес обробки (*тиснення деревини, довбання деревини, просочування деревини, ґрунтування деревини, консервування деревини*).

4. «Іменник + іменник в Оруд. відм. одн.»: *посадка з зазором, гнучкість за об'ємом, гнучкість за продуктом, замок з засувкою, замок з клямкою* (така структурна модель використовується лише для ТС деревооброблення).

У терміні *посадка з натягом* об'єднано два технологічні процеси, що відбуваються одночасно: «посадка, яка характерна тим, що спряжені деталі нерухомі і між ними в спряженні є гарантований натяг...» [5, с. 188]. Для творення ТС *пузир під личківкою* як стрижневий компонент використано термін, утворений шляхом переосмислення семантики загальноживаного слова (пор. : *пузир* – «кулька, наповнена повітрям або газом, що виникає в рідині або рідкій масі чого-небудь» [4, т. VIII, с. 386] і «*пузир під личківкою* – місцеве відшарування личківки, яке призводить до роздуття поверхні виробу...» [5, с. 201]. «У таких поєднаннях визначальна частина супроводжується прийменником, що підкреслює разом із закінченням характер відношень між частинами, яку визначають і яка визначає» [3, с. 83].

Трикомпонентні ТС часто утворюються шляхом ускладнення двокомпонентного ТС (наприклад, *сосновий пильщик* → *звичайний сосновий пильщик, рудий сосновий пильщик, жовтуватий сосновий пильщик; штучне лісовідновлення* → *штучне лісовідновлення дуба, штучне лісовідновлення бука, штучне лісовідновлення модрина*). Значно рідше просте термінологічне словосполучення доповнюється новим стрижневим компонентом, утворюючи таким чином складне ТС (*щити з рейковим заповненням, щити зі стільниковим заповненням, щити зі стружковим заповненням*).

Серед трикомпонентних ТС виділяємо такі структурні моделі: 1) *прикметник + прикметник + іменник* (*грунтозахисні лісові смуги, дубовий похідний шовкопряд, сірий довговусий вусач, головна деревна порода, паркет художній щитовий*); 2) *прикметник + іменник + іменник* (*вікова структура лісу, коренева система дерева, просвіт шпальної рамки, смугастий рисунок текстури*); 3) *іменник + прикметник + іменник* (*густина лісових культур, ліси державного значення, конструкція лісових смуг, оциліндрування фанерного чурбака, поштучний розкрій деревини*); 4) *іменник + іменник + іменник* (*кругообіг вологи в лісі, спектр освітлення в лісі, структура лісів за віком, теплота згорання деревини, машини для очищення лісосік*).

Чотирикомпонентні терміни-словосполучення утворюються від трикомпонентних ТС (*складання виробів з деревини* → *складання виробів з деревини безшурпове, складання виробів з деревини конвеєрне, складання виробів з деревини стапельне, складання виробів з деревини у ваймах* та ін.).

Ще одним способом творення чотирикомпонентних терміносполук є поєднання двох простих ТС у складному (*лісові культури + намет лісу* → *лісові культури під наметом лісу, лісогосподарські методи + захист лісу* → *лісогосподарські методи захисту лісу, плита деревостружкова + мала товщина* → *плита деревостружкова малої товщини* та ін.).

В окремих випадках чотирикомпонентні ТС утворюються додаванням трикомпонентного ТС до однослівного терміна (*тиснення + імітація пор деревини* → *тиснення з імітацією пор деревини, старіння + лакофарбове покриття деревини* → *старіння лакофарбового покриття деревини, регулювання + чисельність дикої фауни* → *регулювання чисельності дикої фауни*).

Загалом зафіксовано такі структурні моделі складних чотирикомпонентних термінів-словосполучень: 1) *прикметник + прикметник + прикметник + іменник* (*бура крупнопризматична деструктивна гниль, прями косокутні коробкові з'єднання, деревні композиційні неорганічні матеріали*); 2) *прикметник + іменник + прикметник + іменник* (*лісові культури цільового призначення, природне відновлення корінних лісостанів, профільна поверхня гнучо-клеєної заготовки, шипорізний верстат для зубчастих шипів*); 3) *прикметник + іменник + іменник + іменник* (*прозоре опорядження виробів з деревини, основні параметри шорсткості поверхні, імітаційне опорядження виробів з деревини, типові випробування зразків для сертифікації*); 4) *іменник + прикметник + іменник + іменник* (*ліси зеленої зони міста, сипучість м'яких відходів деревини, межа довготривалої опору деревини, луцення фанерного чурбака у півдерева*); 5) *іменник + іменник + прикметник + іменник* (*зона впливу лісових смуг, обробіток ґрунту під лісові культури, шкала вітростійкості деревних порід, опорядження деревини з відкритими порами*); 6) *іменник + числівник + прикметник + іменник* (*ручка з одним кріпильним елементом, ручка з двома кріпильними елементами, ручка з трьома кріпильними елементами*); 7) *іменник + іменник + іменник* (*методи обліку самосібу та підросту, витримка заготовок з деревини після тиснення, верстат для плющення і формування зубів, відходи деревини виробничого споживання*).

П'ятикомпонентні терміносполуки є рідко використовуваними найменуваннями понять лісівництва (*методи визначення світлолюбності деревних порід, оцінка лісів в умовах ринкової економіки, переведення лісових культур у лісо вкриту площу, позахисні лісові смуги на богарних землях*); у терміносистемі деревообробки це переважно назви спеціальних верстатів (*верстат фрезерно-копіювальний з верхнім розташуванням шпинделя, верстат фрезерний одношпиндельний з шипорізною кареткою, верстат свердлильний присадний багатошпиндельний горизонтально-вертикальний*).

ТС з більшою кількістю компонентів використовуються у термінологічній системі лісівництва для найменування лісовідновних процесів (*природне насіннєве відновлення бука під наметом лісостанів,*

природне насіннєве відновлення дуба під наметом лісостанів, природне насіннєве відновлення смереки під наметом лісостанів).

Багато термінів є вузловими, тобто вони входять терміноелементами до складу багатьох складних термінів [3, с. 16], зокрема це терміни *рубка (рубки), деревостан, порода, деревина, лісосіка* тощо. Такі найменування виявляють значну продуктивність для творення як двокомпонентних, так і багатокомпонентних ТС. Розмаїття видів і способів рубок призвело до утворення великої кількості похідних ТС, переважно двокомпонентних: *категорія рубок, система рубок, способи рубок, види рубок, рубки догляду, санітарні рубки, спеціальні рубки, вибіркова рубка, поступова рубка, суцільна рубка, вибіркова рубка.*

Часто компонентом простого ТС є прізвище лісничого або вченого, який запропонував певний спосіб вирубування дерев (*рубки Ебергарда, рубки Корнаковського, рубки Філіпа*). Аналогічні процеси спостерігаємо й у складних термінах-словосполученнях (*каймові рубки Вагнера, вузькострічкові рубки Кауцця, вибірково-лісосічні рубки Лейбундгута*). Трикомпонентні ТС з терміном *рубка* є нечисленними: *рубка формування ландшафту, рубка проміжного користування, рубки головного користування, рубки догляду за лісом*. Чотири- та багатокомпонентні ТС використовуються для конкретизації специфіки застосування певного виду рубки в різних типах лісів (*групово-вибіркові рубки Бузулуцького бору, рубки догляду в насадженнях м'яколистяних порід, рубки догляду в букових лісах, рубки догляду в дубових насадженнях, рубки догляду в соснових насадженнях*).

Від терміна *деревостан* утворено прості ТС (*природній деревостан, штучний деревостан, чистий деревостан, змішаний деревостан, корінний деревостан, паростевий деревостан, тип деревостану*), складні ТС здебільшого є трикомпонентними (*деревостан насінного походження, деревостан вегетативного походження, природне відновлення деревостану*).

Термін *порода* став основою для формування двокомпонентних ТС (*листяні породи, хвойні породи, порода другорядна, порода панівна, порода підгінна*), серед складних ТС з компонентом *порода* переважають трикомпонентні (*панівна деревна порода, дуже тверда порода*) та чотирикомпонентні (*зміна головних лісоутворюючих порід*).

Терміни-словосполучення з компонентом *лісосіка* з меншою продуктивністю використовуються для найменування спеціальних лісівничих понять: це прості (*розрахункова лісосіка, напрямок лісосіки, примикання лісосік*) та складні ТС (*лісосіки суцільних рубок, лісосіки несукільних рубок, кулісне прилягання лісосік*).

Висновки. Загалом спосіб найменування спеціальних понять у галузі лісівництва та деревообробки словосполученнями різних типів має високий ступінь продуктивності, активно використовуються як прості, так і складні ТС, більшість яких характеризуються прозорою мотивацією. Серед простих терміносполук переважають атрибутивно-номінативні та номінативно-номінативні словосполучення. Двокомпонентні ТС виконують функцію базисних структур для побудови багатокомпонентних термінів-словосполучень.

Вивчення студентами лісотехнічних спеціальностей термінологічних сполук у лінгвістичному аспекті вважаємо доцільним із кількох причин: по-перше, розуміння їх номінативної функції, по-друге, уміння визначати обсяг позначуваного поняття, по-третє, розуміння того, що конкретизація семантики відбувається завдяки використанню залежних слів, по-четверте, з'ясування місця ТС у фаховій терміносистемі.

Вивчення термінологічних словосполучень у функційно-семантичному аспекті поглибить розуміння студентами формальних ознак ТС кожного типу, що, своєю чергою, вплине на засвоєння їх змісту.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в створенні системи вправ, спрямованих на роботу зі словниками, тренувальних, творчих та комунікативних завдань, а також вправ для спостереження й аналізу мовних одиниць у зв'язному науковому тексті для ефективного засвоєння спеціальних терміносполук студентами – майбутніми фахівцями лісотехнічних спеціальностей.

Література:

1. Гаращенко Л. Аналітичні терміни загальнотехнічної галузі [Електронний ресурс] / Лілія Гаращенко // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»: Серія «Проблеми української термінології». – 2012. – № 733. – С. 96-100. – Режим доступу до докум.: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_Wisnyk733/TK_wisnyk733_3_harashchenko.htm.
2. Головин Б. И. Лингвистические основы учения о терминах / Б. И. Головин, Р. Ю. Кобрин. – М.: Высшая школа, 1982. – 311 с.
3. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии. Вопросы теории и методики / Д. С. Лотте. – М.: АН СССР, 1961. – 158 с.
4. Словник української мови: в 11 т. – К., 1970–1980. – Т. IV. – 840 с.
5. Тлумачний словник з деревооброблення / [Б. Прокопович, І. Войтович, С. Гайда, Б. Кшивецький]. – Львів: Рейсмус-Поліграф, 2002. – 280 с.
6. Українська енциклопедія лісівництва: в 2 т. / [під ред. С. А. Генсірука]. – Львів: НВФ «Українські технології», 1999. – Т. 1. – 464 с.
7. Українська енциклопедія лісівництва: в 2 т. / [під ред. С. А. Генсірука]. – Львів: НВФ «Українські технології», 2007. – Т. 2. – 422 с.